

به نام یزدان پاک

همه ی سوال های

روان شناسی

(جلد ۱۴)

۱۴۰۳

تالیف و تدوین
مریم کفایشان یلندی

سرشناسه	: کفاشیان بیلندی، مریم
عنوان و پدیدآور	: همه سوال‌های روان‌شناسی (جلد ۱۴) / تالیف و تدوین: مریم کفاشیان بیلندی
مشخصات نشر	: تهران: پردازش ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص:؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۳-۶۷۴-۳
شابک دوره	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۳-۶۷۰-۵
موضوع	: روان‌شناسی - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: روان‌شناسی - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی - ایران
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ر ۲۴۶۷۹ س / LB۲۳۵۳
رده‌بندی دیویی	: ۳۷۸/۱۶۶۴
شماره کتابخانه ملی	: ۳۱۶۵۴۳۶

حق چاپ محفوظ و متعلق به ناشر است.

همه سوال‌های کارشناسی ارشد روان‌شناسی (جلد ۱۴) - ۱۴۰۳

تالیف و تدوین	: مریم کفاشیان بیلندی
ناشر	: پردازش
چاپ اول	: ۱۴۰۳
تعداد	: ۱۰۰
حروفچینی	: پردازش
چاپ و صحافی	: پردازش
قیمت	: ۴۸۰۰۰۰ تومان

نشر پردازش

تهران: میدان انقلاب، خیابان فروردین، خیابان شهدای زاندارمری، روبه‌روی اداره پست، پلاک ۱۳۲ و ۱۳۰ ساختمان پردازش

تلفن: ۶۶۹۷۵۵۶۶ (خط ۱۰۰) دورنگار: ۶۶۴۰۷۴۰۸

www.Pardazesh.org

سایت برتر کشور در چهارمین و پنجمین همایش ملی تجارت الکترونیک

آزمون کارشناسی ارشد روان‌شناسی ۱۴۰۳

علم‌النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی

۳۱۴۶. حضرت علی (ع)، بخل جبن و حرص را گوناگونی می‌داند که آن‌ها را سوءظن به خداوند در انسان جمع می‌کند.
(۱) غرائز (۲) ذنوب (۳) لثامتها (۴) دنائتها
۳۱۴۷. کسانی که اعتقاد به وجود روح ندارند، به کدام دیدگاه‌ها در مورد نفس نزدیک‌ترند؟
(۱) جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء بودن نفس
(۲) روحانیة الحدوث و روحانیة البقاء بودن نفس
(۳) روحانیة الحدوث و جسمانیة البقاء بودن نفس
(۴) جسمانیة الحدوث و جسمانیة البقاء بودن نفس
۳۱۴۸. رابطه نیت و عمل را با کدام نوع ارتباط، می‌توان مشابه دانست؟
(۱) درخت و میوه (۲) خورشید و روشنایی (۳) شیء و تصویر آن در آئینه (۴) چاشنی گلوله و شلیک آن
۳۱۴۹. به امام علی (ع) گفتند: «عقل را برای ما توصیف کن»، فرمودند: «چیزی است که شیء را».
(۱) توصیف می‌کند (۲) در جای خود می‌گذارد (۳) می‌شناسد (۴) از وهم تفکیک می‌کند
۳۱۵۰. کلمه فطرت با کدام اصطلاح روان‌شناختی شباهت دارد؟
(۱) طرح‌واره (Schema) (۲) رانه (Drive) (۳) شکوفایی (Actualization) (۴) رسش (Maturation)
۳۱۵۱. کدام عبارت، برای ترجمه آیه شریفه زیر، مناسب‌تر است؟
(اولم یتفکروا فی أنفسهم ما خلق الله السماوات والأرض وما بینهما الا بالحق) (سوره روم / ۸)
(۱) اگر فکر کنند خواهند دانست که خداوند آسمان‌ها و زمین و آن‌ها را به حق آفریده است.
(۲) آیا در خود نمی‌اندیشید که خداوند آسمان‌ها و زمین و آنچه در آن‌هاست را خلق نکرده الا به حق؟
(۳) آیا نباید فکر کنید که خداوند چگونه شما و آسمان‌ها و زمین و آنچه در آن است را به حق آفریده است؟
(۴) آیا به خود نمی‌اندیشید که خداوند چگونه آنان را مانند آسمان‌ها و زمین و آنچه در آن‌هاست را به حق آفریده؟
۳۱۵۲. محاسبه نفس در فرهنگ اسلامی، با چه تمثیلی بیان شده است؟
(۱) ایثار چیزی که انسان خود به آن نیازمند است. (۲) بخشیدن چیزی که محبوب انسان است.
(۳) حساب کشی شریک از شریکش (۴) جهادی بزرگ تر از جنگ با دشمن
۳۱۵۳. در زندگی ایدی و اخروی انسان، آنچه مایه دوام نعمت و یا دوام عذاب می‌شود ناشی از دوام کدام مورد است؟
(۱) عمل (۲) نیت (۳) برآیند اعمال نیک و بد انسان در دنیا (۴) پیامدهای اعمال خیر و شر در دنیا
۳۱۵۴. باور انسان به خدا در نظام دینی اسلامی و در نظریه شخصیت یونگ، به ترتیب، ناشی از کدام موارد است؟
(۱) ایمان - آرکی تایپها (۲) یقین - ناخودآگاه فردی (۳) ترس - ناخودآگاه نوعی (۴) فطرت - ناخودآگاه جمعی
۳۱۵۵. کدام مورد از ضعف‌های روان‌شناسی موجود نیست؟
(۱) نگاه مادی به انسان (۲) تعمیم یافته‌ها از حیوان به انسان (۳) نپرداختن به عوامل سعادت و شقاوت انسان (۴) پرداختن به آسیب‌ها و اختلالات روان‌شناختی
۳۱۵۶. در نگاه قرآن کریم، مهم‌ترین عضو وجودی انسان، اوست که می‌تواند، مختلفی را به خودش بگیرد.
(۱) دل - حالات (۲) عقل - سطوح (۳) نفس - تغییرات (۴) روح - تطورات

۳۱۵۷. کار عقل، عمدتاً بازشناسی و راهیابی و انتخاب میان دو امر یا بیشتر است، اگر این دو امر از مقوله فکری و فهم «درست یا نادرست» باشد،

عقل را و اگر از مقوله رفتار باشد، طرفین را «خوب یا بد» و عقل را می‌نامند.

(۱) معاد - معاش (۲) نظری - عملی (۳) اشکار - پنهان (۴) اولیه - ثانویه

۳۱۵۸. مطابق با فرمایش حضرت علی(ع): «چه بسا عالمی که قربانی چهل خویش است»، چهل به معنای عملی است.

(۱) از روی ناگاهی (۲) بدون تأمل و ناسنجیده (۳) از روی اجبار (۴) از روی عادت

۳۱۵۹. اتصال به دیوارهٔ رحم‌ها، وجه تسمیه کدام یک از مراحل جنینی از دیدگاه قرآن کریم است؟

(۱) انشاء (۲) نطقه (۳) علقه (۴) مضغه

۳۱۶۰. عقل انسان در مرتبه دانشمندی، چه نام دارد؟

(۱) بالمستفاد (۲) فعال (۳) بالفعل (۴) بالملکه

پاسخ‌نامه علم‌النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی

۳۱۴۶. گزینه (۱)

- تعریف غریزه: تمایلات ذاتی و فطری انسان که بدون نیاز به یادگیری یا تجربه وجود دارند.
- ارتباط با بخل، جبن و حرص: این صفات منفی از تمایلات نفسانی انسان نشأت می‌گیرند که در صورت عدم کنترل می‌توانند به گناه و سوءظن به خداوند منجر شوند.
- سخن حضرت علی (ع):
 - حضرت علی (ع) در کلامی فرموده‌اند: "بخیل، ترسو و حریص، سه صفتی هستند که سوءظن به خدا را در انسان جمع می‌کنند." (نهج البلاغه، حکمت ۱۶۰)
 - این سخن نشان می‌دهد که ایشان این صفات را ریشه در غرایز نفسانی انسان می‌دانسته‌اند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۲) ذنوب: گناهان، اعمال ناشایست و ناپسند که از روی عمد و آگاهی انجام می‌شوند.
 - اگرچه بخل، جبن و حرص می‌توانند منجر به گناه شوند، اما خود ذنب به حساب نمی‌آیند.
- (۳) لئامت‌ها: پستی‌ها و رذائل اخلاقی.
 - لئامت‌ها مفاهیمی عام‌تر از بخل، جبن و حرص هستند و شامل طیف وسیع‌تری از صفات منفی می‌شوند.
- (۴) دنائت‌ها: پستی‌ها و حقارت‌ها.
 - دنائت‌ها نیز مفاهیمی عام‌تر از بخل، جبن و حرص هستند و شامل طیف وسیع‌تری از صفات منفی می‌شوند.

۳۱۴۷. گزینه (۴)

دلایل:

- مفهوم جسمانیة الحدوث و جسمانیة البقاء:
 - این دیدگاه معتقد است که نفس در بدو تولد پدید می‌آید و با مرگ بدن از بین می‌رود.
 - به عبارت دیگر، هم منشأ نفس و هم سرنوشت نهایی آن مادی و جسمانی تلقی می‌شود.
- عدم اعتقاد به روح:
 - کسانی که به وجود روح اعتقاد ندارند، اساساً مبدأی فراطبیعی یا معنوی برای هویت و آگاهی انسان قائل نیستند.
 - از این منظر، پیدایش و مرگ نفس را به فرآیندهای مادی و جسمانی مرتبط با بدن انسان نسبت می‌دهند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء بودن نفس:
 - این دیدگاه با اعتقاد به وجود روح پس از مرگ در تضاد است، در حالی که کسانی که به روح اعتقاد ندارند، چنین اعتقادی ندارند.
- (۲) روحانیة الحدوث و روحانیة البقاء بودن نفس:
 - این دیدگاه هم منشأ و هم سرنوشت نهایی نفس را فراطبیعی و معنوی می‌داند، که با عدم اعتقاد به روح مغایرت دارد.
- (۳) روحانیة الحدوث و جسمانیة البقاء بودن نفس:
 - این دیدگاه معتقد است که نفس در ابتدا فراطبیعی و معنوی است، اما پس از مرگ به صورت مادی و جسمانی باقی می‌ماند.
 - این تناقضی با عدم اعتقاد به روح دارد، زیرا در نهایت نفس را به مادیتی تقلیل می‌دهد.

۳۱۴۸. گزینه (۱)

- شباهت درخت و میوه:
 - درخت به عنوان ریشه و مبدأ میوه عمل می‌کند و میوه نمایانگر ثمره و محصول درخت است.
 - این رابطه مشابه رابطه نیت و عمل است، نیت به عنوان ریشه و مبدأ عمل عمل می‌کند و عمل به عنوان ثمره و محصول نیت آشکار می‌شود.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۲) خورشید و روشنائی:
 - خورشید منشأ روشنائی است، اما روشنائی به خودی خود ثمره یا محصول خورشید محسوب نمی‌شود.
 - در رابطه نیت و عمل، نیت به طور مستقیم منجر به عمل می‌شود، در حالی که خورشید صرفاً منشأ روشنائی است و عوامل دیگری نیز در ایجاد روشنائی نقش دارند.
- (۳) شیء و تصویر آن در آئینه:
 - تصویر شیء در آینه انعکاسی از خود شیء است، اما ثمره یا محصول آن محسوب نمی‌شود.
 - در رابطه نیت و عمل، عمل تجلی و نمود نیت است، نه انعکاسی صرف از آن.

• (۴) چاشنی گلوله و شلیک آن:

- چاشنی گلوله عاملی برای شلیک آن است، اما ثمره یا محصول نهایی شلیک گلوله محسوب نمی‌شود.
- در رابطه نیت و عمل، نیت انگیزه و محرک عمل است، نه صرفاً عاملی برای انجام آن.

۳۱۴۹. گزینه ۲)

دلایل:

• سخن حضرت علی (ع):

- حضرت علی (ع) در پاسخ به پرسش درباره عقل فرمودند: "عقل چیزی است که شیء را در جای خود می‌گذارد." (نهج البلاغه، حکمت ۱۶۹)
- این سخن نشان می‌دهد که از نظر ایشان، کارکرد اصلی عقل، تشخیص جایگاه و مرتبه هر چیز در نظام هستی است.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

• (۱) توصیف می‌کند:

- توصیف صرفاً به بیان ویژگی‌ها و مشخصات یک چیز می‌پردازد، در حالی که عقل فراتر از توصیف عمل می‌کند و جایگاه و مرتبه آن چیز را در نظام هستی معین می‌کند.

• (۳) می‌شناسد:

- شناخت به معنای آگاهی و درک ماهیت یک چیز است، اما عقل علاوه بر شناخت، به سنجش و قضاوت درباره آن چیز و تعیین جایگاه و مرتبه آن نیز می‌پردازد.

• (۴) از وهم تفکیک می‌کند:

- تفکیک وهم از عقل، یکی از کارکردهای عقل است، اما این تنها کارکرد عقل نیست و عقل وظایف دیگری مانند تشخیص حق از باطل، خیر از شر و انتخاب راه درست را نیز بر عهده دارد.

۳۱۵۰. گزینه ۳)

• وجه تشابه: فطرت، همانند مفهوم "شکوفایی" در روانشناسی، به میل ذاتی و درونی انسان برای رسیدن به کمال و تعالی اشاره دارد.

• تبیین:

- فطرت، بر اساس آموزه‌های اسلامی، در نهاد هر انسانی نهاده شده و او را به سوی خوبی‌ها، فطرت الهی و کمال حقیقی سوق می‌دهد.
- در روانشناسی، "شکوفایی" نیز به روند تکامل و به فعلیت رساندن تمام استعدادها و توانایی‌های بالقوه انسان برای رسیدن به خود کامل و ایده‌آل تعریف می‌شود.

• تمایز از سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱ (رانه): رانه‌ها، تمایلات و انگیزه‌های اولیه و غریزی انسان هستند که بیشتر جنبه بیولوژیکی و حیوانی دارند، در حالی که فطرت، ابعاد متعالی و معنوی را نیز دربر می‌گیرد.
- گزینه ۲ (رشد): رشد، فرآیندی تکامل تدریجی و از پیش تعیین‌شده تحت تأثیر عوامل بیرونی است، در حالی که فطرت، میل درونی و فعالانه انسان برای انتخاب مسیر درست و تعالی را نشان می‌دهد.
- گزینه ۴ (طرح‌واره): طرح‌واره‌ها، ساختارهای ذهنی هستند که تجربیات و باورهای ما را سازماندهی می‌کنند، اما فطرت، مبنای فطری و ذاتی شناخت و تمایلات انسان است که فراتر از ساختارهای ذهنی عمل می‌کند.

۳۱۵۱. گزینه ۴)

• وجه تشابه: تمام گزینه‌ها به نوعی به تفکر و تأمل در مورد آفرینش خداوند اشاره دارند.

• تبیین:

- آیه شریفه:

▪ آیه ۸ سوره روم، انسان را به تفکر در مورد آفرینش خداوند دعوت می‌کند.

▪ این آیه به نظم و حکمت موجود در خلقت اشاره دارد و بر خلاف بودن هرگونه باطل و عبث در آفرینش الهی تأکید می‌کند.

○ ترجمه مناسب:

▪ گزینه ۲، ترجمه‌ای روان و دقیق از آیه شریفه ارائه می‌دهد.

▪ این ترجمه، معنای اصلی آیه را به درستی حفظ می‌کند و لحن پرسشی و تأمل‌برانگیز آن را نیز نشان می‌دهد.